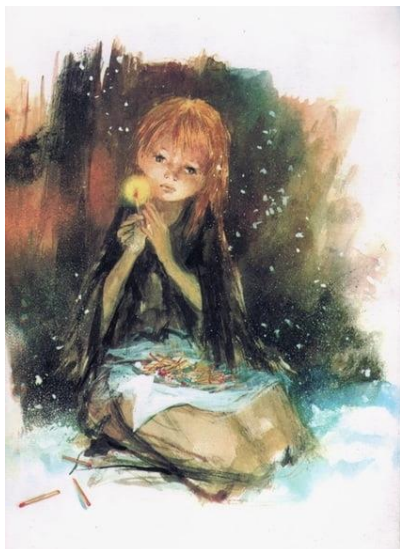

«Το κοριτσάκι με τα σπίρτα»

Χανς Κρίστιαν Άντερσεν

Έκανε κρύο φοβερό, έπεφτε χιόνι πυκνό και είχε αρχίσει να νυχτώνει· το βράδυ, το τελευταίο βράδυ του χρόνου, πλησίαζε. Αλλά παρά το κρύο και το σκοτάδι, ένα φτωχό κοριτσάκι, ξεσκούφωτο και ξυπόλυτο, γύριζε στους δρόμους. Όταν έφυγε από το σπίτι της φορούσε παντόφλες, αλλά ήτανε πολύ μεγάλες - αφού ανήκανε στη μητέρα της - και της έφυγαν από τα ποδαράκια κάποια στιγμή που διέσχιζε τρέχοντας το δρόμο για ν' αποφύγει δυο άμαξες. Η μία παντόφλα χάθηκε, την άλλη την άρπαξε ένα παιδί που ήθελε να την κάνει κούνια για την κούκλα του.

Έτσι λοιπόν το κοριτσάκι περπατούσε ξυπόλυτο και τα πόδια του είχανε μελανιάσει από το κρύο. Κρατούσε ένα ματσάκι σπίρτα στο χέρι, και στην τσέπη τής φθαρμένης της ποδιάς είχε κι άλλα. Κανένας δεν είχε αγοράσει ούτε ένα σπίρτο όλη την ημέρα, κανένας δεν της είχε δώσει μια δεκάρα. Έτρεμε από το κρύο και την πείνα καθώς σερονόταν εδώ κι εκεί - προσωποποίηση της δυστυχίας - το κακόμοιρο το κοριτσάκι.

Νιφάδες χιονιού κάθονταν στα μακριά, ξανθά μαλλιάς της, που έπεφτεν χυτά σε μπούκλες ως τους ώμους της· αλλά η μικρή δεν σκεφτότανε ούτε την ομορφιά της ούτε το κρύο. Σε όλα τα παράθυρα έλαμπαν φώτα κι η μυρωδιά της ψητής ψήνας έβγαινε από μερικά σπίτια: ήτανε παραμονή Πρωτοχρονιάς, κι αυτό μόνο σκεφτότανε το κοριτσάκι.

Σε μια γωνία που σχημάτιζαν δυο σπίτια, επειδή το ένα προεξείχε από το άλλο, το κοριτσάκι κάθισε και ζάρωσε τα ποδαράκια του όσο γινόταν πιο σφιχτά, όμως δεν μπορούσε να τα ζεστάνει. Δεν τολμούσε να γυρίσει στο σπίτι, γιατί δεν είχε πουλήσει ούτε ένα σπίρτο, δεν είχε κερδίσει ούτε μια δεκάρα, και ίσως ο πατέρας της την έδερνε· άλλωστε, η σοφίτα που μένανε δεν ήτανε πιο ζεστή από το δρόμο, και παρ' όλο που είχανε φράξει πολλές τρύπες στη στέγη με άχυρα και κουρέλια, ο παγωμένος αέρας και το χιόνι έμπαιναν μέσα. Τα χεράκια του κοριτσιού ήτανε ξυλιασμένα· ένα μονάχα σπίρτο αν άναβε, μπορεί και να τα ζέσταινε λιγάκι. Πήρε ένα από το μάτσο και το 'τριψε στον τοίχο: μπράβο! Έβγαλε μια φωτεινή, ζεστή φλόγα και η μικρή πλησίασε τα χέρια της. Τότε της φάνηκε σαν να φωτίστηκαν όλα γύρω από τη μαγική φλόγα· και η μικρή νόμισε ότι στ' αλήθεια καθότανε μπροστά σε μια μεγάλη σιδερένια θερμάστρα με μπρούντζινα στολίδια, που μέσα της κόρωνε η φωτιά. Η μικρή τέντωσε και τα πόδια της για να ζεσταθούν· όμως, τι κρίμα, μέσα σε λίγες στιγμές η φλόγα έσβησε, χάθηκε κι η θερμάστρα, και το κοριτσάκι βρέθηκε πάλι ξυλιασμένο με την κάφτρα του σπίρτου στο χέρι.

Έτριβε και δεύτερο σπίρτο στον τοίχο, που άναψε και λαμποκόπησε, και σ' όποιο σημείο του τοίχου έπεφτε το φως του, τον έκανε διάφανο σαν πέπλο, έτσι που το κοριτσάκι μπορούσε να δει τι γινότανε μέσα στο σπίτι. Στο τραπέζι ήταν στρωμένο ένα κατάλευκο τραπεζομάντιλο από δαμασκηνό ύφασμα και πάνω του σερβίτσιο πορσελάνινο· η ψητή χήνα, γεμισμένη με μήλα και ξερά δαμάσκηνα, μοσχομύριζε. Αλλά τότε ξαφνικά η χήνα, που είχε ακόμα μπηγμένα στο στήθος της ένα μαχαίρι κι ένα πιρούνι, πήδηξε απ' την πιατέλα στο πάτωμα και προχώρησε κουνιστή και λυγιστή προς το μέρος του φτωχού κοριτσιού. Όμως εκείνη τη στιγμή έσβησε το σπίρτο και η μικρή βρέθηκε πάλι δίπλα στον χοντρό, κρύο τοίχο.

Άναψε τρίτο σπίρτο. Πάλι άστραψε η φλόγα, κι αυτή τη φορά βρέθηκε κάτω από ένα πανέμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο, πολύ μεγαλύτερο και πολύ πλουσιότερο από εκείνο που είχε δει ανήμερα τα Χριστούγεννα μεσ' από τις γυάλινες πόρτες στο σπίτι του πλούσιου εμπόρου. Εκατοντάδες κεράκια φώτιζαν τα πράσινα κλαδιά του, όπου ήτανε κρεμασμένες μικροσκοπικές κούκλες, απ' αυτές που βλέπουμε στις βιτρίνες των καλών καταστημάτων. Η μικρή τέντωσε τα χέρια της να τις αγγίξει, αλλά εκείνη τη στιγμή το σπίρτο έσβησε· όμως τα χριστουγεννιάτικα κεράκια ανέβηκαν ψηλά, πολύ ψηλά, η μικρή τα έβλεπε σαν να ήταν αστέρια στον ουρανό. Κι έν' απ' τ' αστέρια έπεσε, αφήνοντας πίσω του μια φωτεινή ουρά.

«Κάποιος πεθαίνει ετούτη τη στιγμή», είπε το κοριτσάκι· αυτό της το είχε μάθει η γιαγιά της - ο μοναδικός άνθρωπος που της είχε φερθεί καλά, αλλά τώρα ήτανε πεθαμένη -, ότι δηλαδή, όποτε πέφτει έν' αστέρι στη γη, κάποια ψυχή ανεβαίνει στο Θεό.

Έτριψε κι άλλο σπίρτο στον τοίχο, κι όταν άναψε, είδε να στέκεται μπροστά της η αγαπημένη της γιαγιά, ευγενική και τρυφερή όπως πάντα, αλλά και γελαστή και χαρούμενη όσο δεν την είχε ξαναδεί ποτέ της.

«Γιαγιάκα μου!» φώναξε η μικρή. «Αχ, πάρε με μαζί σου! Ξέρω ότι θα χαθείς κι εσύ μόλις σβήσει το σπίρτο, όπως χάθηκε η ζεστή φωτιά στη σόμπα και το υπέροχο πρωτοχρονιάτικο τραπέζι και το πανέμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο!» Κι άρπαξε όλα τα υπόλοιπα σπίρτα και τ' άναψε για να μη χαθεί η γιαγιά της. Και τα σπίρτα έκαναν μια μεγάλη φλόγα και τα φώτισαν όλα γύρω σαν να ήτανε μέρα-μεσημέρι. Ποτέ η γιαγιά της δεν είχε παρουσιαστεί τόσο ψηλή και καλοντυμένη, τόσο ωραία κι ευγενική· πήρε το κοριτσάκι στην αγκαλιά της και πετάξανε μαζί, χαρούμενες κι οι δύο, ψηλά, πολύ ψηλά, εκεί όπου δνε υπάρχει ούτε κρύο ούτε πείνα ούτε βάσανα: στον Παράδεισο.

Το άλλο πρωί βρέθηκε το κοριτσάκι κουρνιασμένο στη γωνία. Τα μάγουλά της ήταν ρόδινα, τα χείλη της χαμογελαστά· αλλά το κρύο της τελευταίας νύχτας του παλιού χρόνου είχε ξυλιάσει το κορμάκι της. Ο ήλιος της Πρωτοχρονιάς έλαμψε πάνω από το άψυχο παιδί, που έγερνε στον τοίχο μ' ένα μάτσο καμένα σπίρτα στην αγκαλιά του. «Προσπαθούσε να ζεσταθεί το κακόμοιρο!» έλεγε ο κόσμος. Αλλά κανένας δεν μπορούσε να φανταστεί τα υπέροχα πράγματα που είχε δει, ούτε ότι εκείνη την ώρα κάπου πολύ ψηλά η μικρή και η γιαγιά της χαιρόντουσαν την ωραιότερη Πρωτοχρονιά τους.

[πηγή: Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, *Ιστορίες και Παραμύθια*, μετάφραση Ερρίκος Μπελιές, Ωκεανίδα, Αθήνα 1993, σ. 39-43]

